

Lite om tillvaron på Kurön

Frälsningsarméns behandlingshem för alkoholister

och Hönön

som kårledare

**Utdrag ur Ellen Friis brev till
sin blivande man Albert Lindstedt**

1935-1936

2011-01-11

Inledande uppgifter om Ellen Friis.

Ellen Friis var född i Norrköping den 19 augusti 1905. Efter sin skolgång genomgick hon Margaretaskolans utbildning och arbetade sedan som bagerska innan hon blev frälsningsofficer. Hon var soldat på Norrköping I. Blev kadett på Frälsningsarméns krigsskola den 8 januari 1930. Blev löjtnant 1931 och kapten 1933. Var assistent på några kårer innan hon kom till Kurön den 9 november 1932. Där var hon till den 16 januari 1936 då hon fick order som kårledare på Hönön. På Kurön mötte Ellen Albert Lindstedt som kom till Kurön som kaplan i juni 1934. Albert fick order till Hjo som kårledare den 9 maj 1935. Från maj 1935 fram till sitt giftermål i juli 1936 skrev de brev till varandra i stort sett varje vecka.

Jag har skrivit av de delar som rör verksamheten som frälsningsofficer. De mer personliga avsnitten har utelämnats.

Birgit (Lindstedt) Fredberg
Dotter

Utdrag ur Ellen Friis brev till Albert Lindstedt 1935-1936 när hon var frälsningsofficer på Kurön och Hönön

Kurön. Tjänst på Frälsningsarméns alkoholistanstalt.

Några av husen på Kurön

7 febr. 1935

Vi har haft ett kort möte i kväll. Brigadören läste lite ur bibeln och ur William Booth och adjutant Bohm och undertecknad vittnade.

Hoppets Ö söndagen den 12 maj 1935

Seger= Framför! Halleluja!

Framför ett glas med gullvivor och en mulen himmel utanför vill jag sända de första raderna till Hjo. Det var ju roligt att du blev så väl mottagen. Hälsa adjutant Olsson, han är från Norrköping och var Märtas (Friis) chef i Säffle. Och två gitarrer. Om jag varit med så hade det i alla fall blivit tre. Spelar inte löjtnanten något? Men koka gröt kan han ju. Hoppas han kan koka "annat" också.

Ja, jag skall väl berätta lite härifrån. I torsdags kom ju Din efterträdare och vi hade välkomstmöte på kvällen. Schulze höll tal bland andra. Men det talet hade passat bättre på ditt farvälsmöte för han pratade bara om Dig. Och så fick han dem att tro att det var han som parat ihop Dig och mig. Igår var det bamburutta (*trevlig samvaro för anställda och intagna*). Kapten Persson sa att han saknade dig i "hovkapellet".

Nu skall jag gå i kyrkan och höra den nye kaplanen. Skriver färdigt sedan.

Kl. 1.30. Ja, nu är gudstjänsten över. Det var inte kaptenen utan chefen som predikade. Han talade om "människor som söker människor och föra dem till Kristus". Lundborg sjöng en sång till gitarr.

17 maj 1935

Jag gläds med dig att allt synes ordna sig så bra för Dig. Jag tycker det är så likt Dig att ha 4 öre i kassaboken och så bjuda stadens arbetslösa på kaffe. Ja, Gud välsigne Dig. Och så härligt att den första själen kommit. Nu skall Du väl försöka få den till en tapper soldat. Hur många soldater har Du för övrigt? Och är det något ungdomsarbete? Du förstår, jag är nyfiken att få veta allt.

Om det blir så att adj. Bohm reser så skall jag nog ordna så Du får en tårta. Schulze har redan lovat svara för utgiften. Men tror Du inte det vore bättre att vänta lite med Bohms besök så Du kunde ordna några utposter o.s.v. Hennes föredrag är ju så omtyckt och då kanske Ni kunde haft lite finansiell behållning, vilket Ni väl behöver om Ni skall bjuda arbetslösa på kaffe. Nåja, Du vet väl bäst själv hur Du har det förstår jag.

Så skall jag väl "pladdra" lite nytt från Ön.

Idag har vi, till ära för norrmännen, firat norska nationaldagen med norska pappersflaggor i matsalen och tal av herr Hall, svenska nationalsången och så tal av de båda norrmännen. Riktigt gripande vackert alltsammans. Så har det varit val av ny kommitté vilket resulterade i att herr Lutrup fick 10

ordföranderöster och herr Hellman 54. Men herr Hellman avsåde sig så nu har vi ingen kommitté alls. Herr Hall påstår att han inte har tid. Men som brigadören säger. "Det ordnar sig nog."

I morgon skall musikkapellet uppvakta brigadör Erik kl 5 förmiddag. Herr Karlsson bad mig hälsa Dig att det är lika stor skillnad på Dig och din efterträdare som på 10 kr och 35 öre. Ja, de är roliga. Och "Urbotarn" har förklarat för brigadören att kapten har ingen psykologisk blick och att han inte kan begripa varför Du inte kunde få stanna.

Ja, annars har det väl inte hänt något särskilt här. Vi har fått en ny trumslagare och en konditor och lite annat smått och gott förstås.

Idag fick jag min cykel från verkstaden färdig. O, vad det går lätt att åka på den nu. Du skall ha tack för allt arbete Du lade ned på den.

Annars har jag det ganska knogigt denna vecka, allt måste ju vara i ordning när man skall fara på semester.

Adjutant Jakobsson är här och skall visa bilder på söndag. I kväll och i morgon är han på Adelsö. God Natt. Skriver färdigt i morgon.

Nu skall jag väl avsluta mitt brev. Vi har en sång- och uppläsningafton i kapellet men brigadören gav mig permission för att skriva brev.

Schulze tror att vi får köpa två-kronorsringar om du skall bjuda "hela Hjo på kaffe". Är så glad att Din löjtnant lagar så bra mat.

P.S. Nu har jag hört att adj. Bohm skall resa. Schulze har lovat en 5:a så du kan beställa en tårta eller något annat som du vill ha. Så skall jag skramla till några flaskor saft åt Dig, för adjutanten säger att de blir så törstiga efter ris och curry. Hoppas det skall lyckas riktigt bra. D.S.

Kronängen 27 maj 1935

(Kronängen är Ellens barndomshem utanför Norrköping)

Ett varmt tack för Ditt brev och hälsningar idag med adj. Bohm. Men inte behöver du sitta uppe på nätterna när du är så trött och behöver vila. Hoppas Du inte överanstränger dig. Adj, Bohm sa att Du inte lät riktigt bra i halsen men kanske det blir bättre när Du blir mer tränad. Det var ju roligt att Bohms besök lyckades så bra men hon sade att Ni hade nog haft det bra även om hon inte kommit. Och tänk att D.C. beviljade permission. O, vad det skall bli roligt att träffas.

Kronängen 8 juni 1936

Pappa och jag var och hörde London-musikkåren i tisdags. O, vad jag önskar att du varit med. Ty det var verkligen underbart. Men så fanns där också folk som tagit examen vid Londons musikaliska akademi. En blåste kornettsolo: "O Gud Du klara rena låga". Det var så man tyckte man upplevde pingsten på ett alldeles särskilt sätt. Så spelade de My Saviors Name och då de blåste "Dyra namn o hur ljuvt, jordens hopp och himlens fröjd" var det så man tyckte man såg de stora skaror av jordens folk som blivit gripna av det Namnet. O, det var en hel predikan. Till sist blåste de "Då jag beskådar korsets stam" och det kan du tänka Dig hur gripande det var. Så var förstås mycket annat, tal, presentation m.m.

Kurön 13 juni 1935

Ja, så är jag åter på Kurön, hoppets, kärlekens ö. Det kändes inte alls svårt att komma tillbaka, ty jag har blivit så varmt mottagen och gratulerad fastän så gott som hela ön var upp och nedvänd då jag kom. Du förstår vi har haft storfrämmande. Prinsparet Bernadotte, minister Lagerkrantz med fru, grevinnan Maria Bernadotte, kommandör Rich med två söner, tolken och överste Hed. De kom igår kl 12. Har rest i dag kl 2. Aldrig hade jag trott att vi skulle få en sådan behållning av ett sådant besök. Det har verkligen varit högtidsdagar. De hade två möten. Ett i går kväll och ett idag. Prinsen talade igår kväll om när Jesus botade hövitsmannens tjänare på ett sådant sätt som måste gripa allas hjärtan och idag över den 40:e psalmen. Det var så enkelt som att höra en frälsningssoldat. Och vilka levande budskap. Jag blev så välsignad så jag skulle vilja ropa halleluja många gånger. Minister Lagerkrantz tal var också mycket gott. Han talad om Ansgars budskap och frukterna av detsamma. Bröderna Rich sjöng duett. Ja så förstår du ju att våra herrar inte sparat sig någon möda att göra det så festligt som möjligt med dekorationer m.m. I dag firar vi söndag med mattider o.s.v.

Det är så underbart vackert här ute nu, så jag bara önskar Du vore här så vi kunde njuta tillsammans. Kommendören frågade mig om det inte var lite ensamt. Många av herrarna har frågat efter Dig, så Ditt namn lever fortfarande i friskt minne här ute. ”Knävelborre” sa att du var hans bästa vän på jorden. Fr Granholm har flyttat nu. Jag skall fara ner till henne i kväll och sy på ditt och mitt lakan. Det är så lugnt och rart där nere i sjöhuset. Snart kan vi börja bada. Det skall bli härligt.

19 juni 1935

I söndags var jag och Arvid till Adelsö och hade söndagsskolfest. Det var meningen att barnen skulle komma hit men på grund av blåst vågade de inte. Det var ett fruktansvärt blåsväder den eftermiddagen. Hammar sa att det var det värsta han varit ute i. Man fick hålla sig i båten allt vad man kunde. Så vi tackade Gud då vi var hemma. Flera päronträd och andra träd hade blåst av och fönsterrutor hade gått sönder. Södertälje kår hade också söndagsskolfest på Adelsö.

Kuröns båt

Det var ju tråkigt att Ni hade så mycket regn att Ni måste vara inne med festen. Det är ju heller inget vidare väder för tältmöten. Veckoprogrammet du sände mig var ju som för en stor kår. Och affischen för 1:års saluten, vad den var käck.

Och så har vi snart midsommar. Herrarna är i full gång med program och övningar för helgen. Vi har två styva musiker nu, en på klarinett och en på fiol, så orkestern är ju bra.

24 juni 1935

Ja, så skall jag väl berätta lite om hur vi firat midsommar.

Först måste jag tala om för Dig att jag gjort en alldeles ny upplevelse. Brigadören kallade upp mig i fredags kväll och sade att han ville bereda herrarna en överraskning på midsommarafton. Jag tänkte förstås genast på tårtor eller dylikt. Men så sa han: Kapten skall predika på söndag förmiddag. Du förstår nog hur förskräckt jag blev och att jag protesterade. Men så var det som någon skulle sagt: ”Du ber Gud om att få bli till

välsignelse men när tillfället kommer så säger du nej”. Och så lovade jag att försöka. Jag gjorde om den där texten som jag börjat på en gång. Sänder den till dig, om du möjligen har någon användning för den. (Illustrationen använde brigadören i söndags kväll.) Det var i alla fall skönt när det där mötet var över.

På eftermiddagen marscherade vi alla till Norrudden, där vi drack kaffe och saft och hade tävlingar och lekar. Jag var med i 4 tävlingar. Potatisplockning, gå i säck, dra en skottkärra med en person i och bära en sked i mun med ett ägg i. Du må tro att jag skötte mig så bra att jag fick 3 förstapris och 1 andra samt damernas hederspris, en liten ljuskandelaber av tenn. Och så blev jag till på köpet avhurrad och hissad.

Ingen av de manliga officerarna var med mer än brigadören, som fick tröstpris för att han tappade ägget. Ja, det var väldigt trevligt alltsammans fastän man känner sig ganska trött idag. Har badat idag vid Sjötorpet. Det är så långgrunt och fint där. Granholms bjöd på saft efteråt. Vi har haft lax och så mycket annat gott här i helgen.

28 juni 1935

”Eder Fader vet vad I behöven”. Halleluja!

Det har varit en så tryckande värme här några dagar, så det har varit riktig bastu i bageriet. Men idag håller de på att sätta ”markiser” för fönstren, så det blir väl bättre.

I tisdags var vi allofficerare (utom kapten Lundborg, någon måste ju vara hemma) till Rastaborg och drack kaffe i en vacker park. Annars har inget särskilt hänt denna vecka. På lördag kväll blir det jätdebamburutta, en 10 stycken som skall resa. Adjutant Ejel kommer ut över söndagen. Undrar just hur Du hade det med dina besök. Hoppas bra. Nu är det väl inte kallt i tältet?

31 juli 1935

Kristus lever! Halleluja!

Ja, vad skall jag berätta härifrån. Lördag inget särskilt. Söndag ruskigt inneväder. Måndag hade jag möte för flickorna på mitt rum. De kom allesammans. Vi var 13 stycken och hade en riktigt härlig stund. Jag predikade så gott jag kunde över Jesu ord till Petrus ”Satan har begärt att få er i sitt våld men jag har bett för dig att din tro inte må bli om intet.” En av flickorna grät, så vi får väl hoppas det blev till någon nytta. Självt kände jag mig lycklig att jag lytt Gud i detta stycke. I går kväll var vi uppe hos chefen på kaffe och i kväll är det stor bamburutta.

Vi har fått en hel massa bär denna vecka, så det är ju lite knogigt men det går igenom, För övrigt går allt sin gilla gång.

Kuröbaden den 4 aug. 1935

”Sågo de ingen utom Jesus allena”

Ja, nu är gudstjänsten över. Det var ett härligt budskap. Och sedan har vi åsett en hel del tävlingar. Vi har den stora Kurö olympiaden idag. Kl 8 i kväll har vi prisutdelning. Jag har skänkt 7 små tårtor till jumbopriser.

Så hoppas jag att Ni får en riktigt härlig Kinnekulle-dag med andliga resultat. Jag är ledsen att jag inte kan skriva så långa intressanta brev som Du, men Du vet ju att här ute upplever man inte så mycket.

9 aug. 1935

Leva till Hans ära, söka Hans behag!

Så skall Du få höra lite härifrån. Kadetterna var här i onsdags. En härlig intressant skara. Han som varit i Hjo kom och hälsade från dig. Så hade de en musikstund i parken med sång, musik och vittnesbörd. De var även till Norrudden och badade och åt matsäck. Kl 7.30 var vi alla på bryggan och vinkade av dem under sång och jubel.

14 aug. 1935

”De gingo åstad gråtande--- och kommo åter med jubel och buro sina kärvar.”

Så har vi återupptagit söndagskvällsmötena. Det var ett riktigt gott möte i söndags kväll. Husmor predikade.

19 aug. 1935 (Ellens födelsedag)

Det är egentligen sent att börja ett brev, vi har nämligen haft fest i gammelstugan i kväll, men jag måste ge dig några rader och låta dig veta hur dagen varit.

Vid 6-tiden i morse kom ju herrarna med sång, spel och blommor, en stund efter officerarna och flickorna med sång och kaffe. Bohm gav mig en duk, husmor två karottbrickor och Märta 3 silverskedar. Så var jag ledig på förmiddagen. Så i kväll har vi haft kombinerad födelsedagsfest och möte.

22 aug. 1935

I kväll har hela officerskåren varit på bjudning till Sjöstugan. Det var ovanligt gemytligt och trevligt. Kulörta lyktor och stämningfullt. Annars har vi ”krocket-hibbi” här om kvällarna. Jag har tagit lite ledigt från min sömnad ett slag, ty frun sade till mig häromdagen att jag sydde för mycket, så jag blivit blek av det. Men det är nog inte så farligt.

Du talar om att fara till Stockholm i september. Visst vore det underbart att få träffas men tror Du ändå inte vi skall försöka vänta tills i oktober, Pappas födelsdag. Du förstår, det blir nog svårt för mig att få ett par dagar ledigt innan vi slutat med fruktinläggningen.

27 aug. 1935

Så lite nytt härifrån. Lördag-söndag hade vi ungdomsdepartementets officerare här och det var naturligtvis mycket trevligt. På lördagskvällen utnämndes Eklund till adjutant. Han fick en väldig applåd. Överste "David" spelade krocket på söndag eftermiddag. Det var mycket trevligt att se på. I går for vi med vår båt till ordermötet, Persson, Eklund, fem av flickorna och jag. En härlig sjöresa och ett härligt möte förstås. O vad jag är glad att Du fick Kristiansson. Ber att Gud skall öppna himlen över Er den kommande vintern och att skarorna skall ökas under Blods- och Eldsbanéret.

Vi får hit en provlöjtnant Sonja Ljungberg från Norrköping. Hon har blivit opererad i halsen och kan inte gå direkt till fältet. Hon skall göra lite av varje, så jag skall få lite hjälp med konserveringen till att börja med.

3 sept. 1935

I fredags hade vi dragspelskvartetten, i lördags stor "bamburutta" och i går kväll möte med anledning av "Värden för Gud"- fälttågets begynnelse.

Så har vi ju fått en K:S: löjtnant. Hon hjälper mig med frukten för när varande. Är en mycket käck och duktig flicka. Vi har mycket trevligt tillsammans, så jag är så glad att hon kommit. Med tanke på vinterkvällarna också.

8 sept. 1935

Det är söndagsmorgon. Med härligt solsken efter flera ruskiga och mörka dagar. Gud är god, Han vet vad vi behöver.

Vi har överste och fru Malmström här i går kväll och i dag. Han talade om Lappland i går kväll. I fredags kväll var vi bjudna till brigadör Lindahl på Solhem. Han hade brasa, ljus och kaffe med härliga kakor. Det blev nästan julstämning.

19 sept. 1935

I går och idag har vi syltat 450 liter lingon, så du hör att vi ligger inte på latsidan. Nu är det mesta över med konserveringen och det är verkligen skönt så man får tid att "andas".

Safttillverkning

26 sept. 1935

Vi väntar hem brigadören på lördag och då blir det stor bamburutta. Idag har jag varit ute och plockat nypon. Det är ju så trevligt med lite ombyte. Höststormarna har n börjat på allvar här, så man blir ju lite vemodig ibland på kvällarna.

2 okt. 1935

Idag har jag plockat ankor och kalkoner och så nypon. Nypon hade jag visst plockat sist jag skrev till Dig också. Det har varit en sådan härlig solskensdag i dag, så det var så skönt i skogen. Visst är det härligt att under alla dessa materiella bestyr ändå förnimma något av Herrens närvaro. Stundom kanske svagt, men det finns där ändå. Halleluja!

7 okt. 1935

Ja, så har vi haft kommendörens här. I lördags kväll var vi i kappellet som herrarna dekorerat mycket vackert. Tal av herrarna Hellman och konsul Lund samt brigadören förstås. Mycket bra men ännu bättre var det i går förmiddag. Kommendören talade om "leret i krukmakarens hand". Underbara verklighet att Herren börjar om med oss. Så reste de i går eftermiddag.

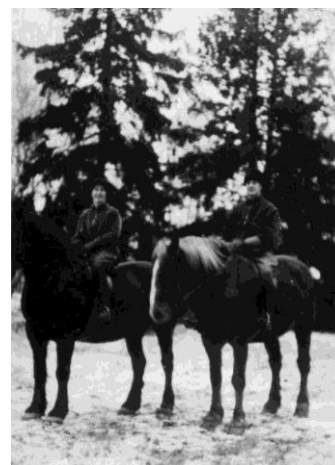
13 okt. 1935

I går kväll hade vi film här, "Karl den tolfte". Det var ett stiligt skådespel men nog är det hemskt när man vet att krig nu är verklighet. Skönt att vi har en lugn tillflyktsort dit vi kan fly undan all världens stormar. I dag har brigadören predikat om att gå avsides med Jesus. Härligt! Halleluja!

19 okt. 1935

I kväll har vi haft en liten aftonunderhållning och som avslutning sjöng en liten blandad kör "I min stilla vrå jag beder". O, vad det var vackert. Jag blev så gripen när jag såg dem alla och tänkte på vad vi har i Kristus, om vi vill göra anspråk på Hans gåvor.

Herr Abrahamsson har fått hit ett tygstycke på 3,10 meter. Här får Du en provlapp och undrar jag om Du tycker om det. Det kostar 9,90 kr metern. I affärerna får man nog ge 17 kr. för ett sådant tyg. Vill du vara snäll och skriva om du vill ha det. Kanske Du inte drar 3.10 meter men skulle det bli en bit över kan det ju alltid bli bra att ha. Det gick ju fortare det här än jag trott så Du kanske inte har pengar just nu, men vill Du ha tyget och har pengar så skulle Du kunna dra av den 10:an jag skall sända till insamlingen. Tygbiten kostar 31,68 kr så om Du sänder mig 20 kr så blir det ju bra. De som sett tyget här tycker det är stiligt så jag tror inte Du skall behöva ångra Dig.

3 nov. 1935

Ja, i går kväll hade vi vår skördehögtid. Adjutanterna Julie och Fritiof Ögrim är här över helgen så de talade och sjöng med i går kväll. Vi var i kappellet Vårt inslag var något liknande i fjol. Herr Hellbom hade skrivit fina verser. Jag var pojke som vanligt. Efter kaffet hade Arvid "årer" och lottade ut en del småsaker. Kan Du tänka Dig att nu har han fått farväl och denna gång är det visst allvar. Chefen kungjorde det i går vid kaffet i matsalen. Han skall säga farväl den 17 december och vikariera över nyåret.

7 nov. 1935

Vi var på Adelsö i måndags. Jag fick 30 kr. de skickar jag till Tredje kåren. I går kväll höll herr Olai ett föredrag om Gustav Adolf. Jag gick och lade mig i stället för att gå i kappellet. Hade varit uppe tidigt och plockat gässen till Mårten Gås. Så på lördag blir det stor bamburutta. Hälsa din Löjtis att Ni skall inte sitta uppe till 12 på nätterna och höra dragspelsmusik.

10 nov. 1935

I dag har jag varit ute på en ridtur på morgonen. Det var så uppfriskande. Sedan har jag gjort tårtor till middag, vi har ju vår stora gåsmiddag i dag. I går kväll hade vi vår gåsbamburutta. Uppträde av olika herrar. Mycket lustigt. Så hade vi doktor Kuvos (?) här. Och kapten Svensson har haft förmiddagspredikan. Kort och gott talade han över dagens test. Nu skall jag gå och spela "skalor" en stund.

17 nov. 1935

På kvällen var kapten Persson och jag ute på en promenad med det var så mörkt så hade vi inte haft en lykta hade vi nog inte hittat hem. Så har jag varit ute och ridit ett slag i dag. Du förstår, den här veckan verkar som dagarna före jul, på grund av Arvids farväl. De ska sjunga tre visor om honom bland annat. En heter "Gammeljäntornas avsked" och varje vers slutar: Det finns ingen vi älskar som dej. På förmiddagen har Arvid hållit sin farvälpredikan. Han talade om "Skepp som mötas i natten". Ja gamle Arvid behöver nog lite vila vid det här laget.

21 nov. 1935

Arvid reste i går. Under flagghissning och hurrarop och salut. Bamburuttan blev "jätte". Den räckte i tre timmar. Det bästa av allt var en fantasimålning där en man stod på en klippa i havet och Arvid kom i motorbåten för att rädda honom. Det var så stiligt så man frös. Herr Hellman höll ett stiligt tal, likaså

brigadören och husmor förde systrarnas talan. På tisdagskvällarna hade vi enskilt officersfarväl. Kapten Svensson och undertecknad fick tala då.

25 nov. 1935

Lite snö har vi haft här men den har gått igen. I går morse var det verkligen härligt att rida genom skogens snöklädda granar. De nya officerarna har inte kommit ännu. Nilssons kommer på torsdag. I dag har jag haft ett trevligt arbete, virkat en mössa åt adjutant Bohm och gjort i ordning en kudde. Så ville du ha något till Lucia. Jag skickar Luciasången och lite uppläsningar om du kan använda dem. Vi skall ha ett par julsånger med. Se löftesstjärnan står i öster och Bereden väg för Herran. Så skall vi ha Det är en ros utsprungen och Guds kämpe håll ut som solosånger. Duett skall bli: Trött pilgrim på väg till fadershemmets ljusa land. Så skall någon läsa från Bibeln om den stora vita skaran, Upp 7:14-17. Ja, det är ju lite uppslag.

1 dec. 1936

I dag är det ju första adventssöndagen. Vi har Oskar Jansson här och så hade vi en julgran med ett ljus i som blev tänd idag. Oskar Jansson talade så vackert i dag om Jesu kommande och hur han ser på människors barn. För övrigt är här ingen adventsstämning i naturen. Sjön är riktigt vred i dag och regnet piskar mot rutan.

3 dec. 1935

Nu har jag fått klarhet i de spörsmål jag skrev om sist. Brigadören talade med mig i går på hemresan från Stockholm. Det finns någon bestämmelse sa han om att måste ut på kår ett slag före giftermål, då man har speciellt förordnande. F.S. hade skrivit till honom men han ville inte släppa mig före jul. Men sedan kan det bli när som helst. Ja, man skall väl inte tala om känslor då man är krigare, men om du visste vad jag tycker det skall bli svårt att lämna Kurön.

7 dec. 1935

Ja, jag tänker nog ibland på hur det skall gå med alla möten. Men Du vill säkert hjälpa mig och sända någon textutredning ibland. Tror Du vi vågar hoppas få vara i samma division? Kanske kan jag sikta på att hälsa på Dig i samband med flyttningen. Fru Lund sa häromdagen att hon trodde det skulle bli i mitten på januari, I kväll har vi haft bamburutta. De har nu hittat på en ny sorts ordenskapitel, mycket lustigt och trevligt. Jacobsson kom i kväll. Han sade i sitt tal att han ämnar inte flytta på 5 år. Får se hur det går. God morgon. Nu har jag varit ute på en ridtur och ätit frukost. Tänkte i dag att vi får nog skaffa oss en häst och använda till utposterna. Tycker du inte det vore trevligt att ha din "gumma" framför dig på hästryggen. Vi kanske kan få tag i en gammal slakthäst billigt. Men vi får väl fara minst till Nya Zeeland om den planen skall förverkligas. Nu har vi fått kallare och högre luft. Det känns så skönt.

13 dec 1935

Ellen Friis längst till höger.

15 dec. 1935

Kommer just från kaffebordet där de diskuterat Din artikel i "Officeren". I dag och i går har vi överste Blomberg här. Han berättade i går kväll "Krigsminnen". Det var intressant. Man förstår att han varit en verklig salvationist.

Annandag jul 26 dec. 1935

Skall väl berätta lite hur vi haft det i jul. Julafton kl 3 var vi hos chefens alldeles som i fjol. I matsalen på kvällen var det ju mycket gemytligt. Många främmande damer och det är ju trevligt. Långdanser

gick med liv och lust. Juldagsmorgonen sjöng vi vitklädda flickor och ”ottan” var härlig. I går kväll högtidsmöte och i kväll skall vi vara stjärngossar. Så har jag ju haft en del köksbestyr så det går i ett.

5 jan. 1936

Nu har jag fått farväl. Farvälmöte nästa söndag. Om jag nu får order till Göteborgs division så kan Du väl vänta mig någon dag efter söndagen den 12. Vet ännu inte vilken dag jag kan lämna Ön, men hoppas få ett par dagar ledigt. Det beror ju på hur arbetet här kan ordnas.

Bildgallerifrån Kurön

Ellen Friis på trappan

Tvätt

Andaktsstund på rummet. Ellen Friis i mitten.

Potatisplockning. Bra träning för tävlingarna?

Ellen Friis i aktern, Albert Lindstedt vid årorna, Ellens systrar Ingrid och Märta Friis ?

Hönön: Tjänst som kårledare 1936

Rut Wennerholm och Ellen Friis

21 jan. 1936

I dag har vi varit ute och gjort riktiga husbesök. Det var riktigt välsignat och härligt. Bara vi kunde få folk till mötena och få bedja med någon. Vi måste bestormat himlen så att något sker. Missionarna har 200 medlemmar och Pingstvännerna lika många. Då kan vi inte vara nöjda med 28. I kväll har vi haft kårkadettlektion (KK). Skriftlig för de är efter med sina läxor. Jag har haft den högre kursen och löjtnanten de andra. Vi har 6 K.K. Så har vi gjort upp en plan för K.K. till och med mars månad. Nästa onsdag kommer ju major Eva Sundin. Solstråledemonstration och invigning av 5 nys solstrålar, sedan hade vi tänkt ha en fest för gamla på torsdag den 30 jan. Ringde major Strömstedt i dag för att låna kapten Lerne med det var omöjligt. Så om Du får komma då för D.C. så vore det ju väldigt bra. Du kunde nog intressera gummorna. Spela för dem o.s.v.

Så hade jag brev i dag från B.O. i Askim (en kadettkamrat) som skriver och vill att vi skall komma dit och hjälpa dem med fälttåg veckan efter den riktiga fälttågsveckan. Men jag vet inte hur vi skall göra. Det är ju inte roligt att fara bort då man är så ny och har fullt upp hemma.

Så roligt med din nya "kärlek" (*Alberts nya kakelugnsinsats Serva 2*). Och matstället, ja det var bra. Vi får fisk här så mycket vi vill äta.

26 jan. 1936

"Till strid vi dragit ut, vi aldrig vila må! Termometern stiger! Halleluja!"

Ser Du vi har haft en sådan härlig dag i dag. Vi har ju inte bett med någon, men vi har förnummit hur Guds Andes härlighet verka och vi är så glada. I går kväll hade vi 50 personer på mötet och det är nog en stor seger. I eftermiddag har vi varit på en utpost. For med båt en 10 minuter. Ett härligt välsignat möte i ett missionshus. Och i kväll här hemma riktigt gott. Vi har en del ofrälsta ungdomar. Gud skall hjälpa oss att få vara Hans redskap. Du förstår att i kväll var jag tvungen att be löjtnanten annonsera Dina möten torsdag och fredag för i går kväll när jag gjorde det såg folk så besynnerliga ut och viskade med varandra. Löjtnanten sade i kväll att hon inte behövde säga så mycket, de kunde ju titta på mig så var allt klart. Och du förstår nog att det var svårt att vara allvarsam. Men det blir nog folk på torsdag för Hönöborna är riktigt nyfikna nu,

Nu har vi ätit och kl är ½ 12 så inte blir det så tidiga kvällar här heller. I morgon är det rapporterna på förmiddagen och symöte på eftermiddagen. Vi har tänkt försöka göra om syföreningen som de förut haft på kvällarna med mest prat o.s.v. och i stället få till stånd ett hemförbund. Få se hur det skall lyckas. I går hade jag brev från kapten Arvid Lundberg. Han skrev en hel predikan om Hönön.

5 febr. 1936

Det var roligt att ha Dig här de två dagarna. Gummorna var tydligen stormförtjusta. En sa att hon skulle kunna sitta i fjorton dagar och lyssna till dig. Så nästa gång får du nog ett stort auditorium. Du vill ha rapport över lördagens och söndagens möten. Ja lördag kväll var det lite folk, men söndagen var en härlig, välsignad dag. Då jag satt och förberedde mig för kvällens möte kom Borgs pojke och sade att han ville bli frälst. Vi bad och Herren hörde våra böner. Halleluja. Under tiden bad löjtnanten med två pojkar på barnmötet. Sedan var det inte svårt att ha kvällsmöte. Underbar inspiration och hänförelse. Vi var över 50 personer. Soldatmötet på eftermiddagen härligt. Fick in 23,50 i bidrag. Så jag kunde betala koffertfrakten 21,50 och ljusräkningen 27 kr. Herren förser. Så har vi varit till stan (*Göteborg*). Om du kunde sett oss i dag på Kungsgatan överlastade med paket så skulle du säkert skrattat, för det gjorde vi. Du förstår, de hade lovat oss på D:H:K: (*divisionshögkvarteret*) att gå var vi

ville och tigga. Vi besökte en hel massa direktörer och storgubbar i går, men fick nej på de flesta ställen. De hade gett förut. Hur det var så lyckades det i alla fall så vi fick cirka 150 nummerbordsaker. Några bra saker till dragvinster. D:C: var mycket trevlig och bjöd på frukost och middag igår. Major Moberg bjöd på middag i dag. Mötet igår eftermiddag var underbart. Och fackeltåget och cirkusmötet var ju något av kongress. Med det var hemskt hårt i eftermötet. Folk var nog trötta.

Nu skall jag göra färdigt det här brevet. Det kom folk igår kväll och så hade vi strängövning. Sedan var jag så trött att jag somnade bums. Har varit ute en stund idag och sålt Stridsrop. Löjtnanten målar stora braskande affischer för hornmusiken på söndag. De kommer få förmiddagen och har musikfest på eftermiddagen.

Tack skall du ha för rådet om Fiskarafton. Vi hade tänkt ha en kväll i fälttåget som vi kallar för "För fulla segel". Det blir något liknande.

Fru Bernsten kanske kommer på tisdag och pratar för Hemförbundet. Det var 18 stora och 5 barn i måndags.

Så är det din födelsedag. Jag försökte att hitta på något då jag var i Göteborg, men det var svårt att finna något lämpligt, så jag gjorde som du sa en gång, rekvirerade ett ex av Order och reglementen för frälsningsofficerare. Hoppas du får den med denna veckas Stridsrop.

I kväll skall vi ha "Skildringar från Stridsropskriget" och nästa vecka fälttåg. Hoppas ni har ett segerrikt fälttåg. Vi skola kämpa och segrar vinna. Halleluja.

14 febr. 1936

Det har varit mycket denna vecka. Alla söndagsskolebarn måste det vara klart med. Och så småbarnsrullan. Bernsten kommer i morgon. Så jag har varit ute både igår och idag och tagit reda på småttingar. I onsdags var jag till stan och hämtade en del nummerbordssaker. på Tempo, som jag fått ett brev om att vi skulle få. Besöket av hornmusiken var härligt. Bra med folk. Vi hade 40 kr netto av det. Det tackar vi Herren för. Denna vecka har vi haft fälttåg.

Vi har barndemonstration i morgon kväll och på Öckerö söndag eftermiddag. Tisdag kommer Bernsten och leder Hemförbundet. Vi har haft en vit flagga på vår flaggstång denna vecka med en röd inskription Väckelsefälttåg pågår.

Fotot Söndagsskolans barn

19 febr. 1936

Major Bernsten var här lördag-söndag.

Lördagens barndemonstration samlade 200 personer. Därav en del barn förstås. Vi fick in 37 kr och det var vi glada för. Söndag eftermiddag demonstration på Öckerö. 25 kr, men vi fick betala 5 kr för lokalen. Major Bernsten var så trevlig. Vi hade så roligt då hon var här. Du kan tro att på söndag morgon låg hon i sängen och spelade melodin du skickade mig och löjtnanten sjöng en av verserna, som jag var tvungen att läsa för henne. Då förstår du nog att det gick glatt till. Ja tack skall du ha för verserna, och hälsa din löjtnant och tacka för musiken.

Igår var fru Bernsten här för hemförbundet som vi nu har startat. Vi har ett 20-tal medlemmar. Och i småbarnsrullan har jag 11 barn nu, vill ha 15. Det skall nog gå bra. Idag har jag och löjtnanten varit över till Fotö och sålt Stridsrop. En fru Larsson som har en son på K.S. (*Krigsskolan*) bjöd oss på kaffe. Det var riktigt trevligt folk där och gick lätt att sälja. Nästa vecka har även vi Vinterhögtidsfesten. Så då har vi ju samma anordning. Vi får hit kapten M. Gustavsson på torsdagskvällen och musikanter Einar Lindgren på lördagskvällen. Sen kommer ju fälttåg igen. Ja det går i ett så man hinner knappt hämta andan mellan varje drabbning.

4 mars 1936

Så är då vår vinterfest över. Vi fick in 145 kr brutto, 123 kr netto. Det var ju inte så illa. Denna vecka har vi fått 25 kr var kväll. D:C: fick 50 kr förra veckan, skall få 50 kr till i mars. Sedan får vi väl påskoffret till hyran. Igår eftermiddag var vi på Fotö igen. Ett härligt möte. Och i går kväll hade vi 85 personer hemma. Men vad människor är hårda för evangelium. I kväll har fru Larsson från Borås lett

mötet. Vi är ganska trötta på att börja fälttåg nu. Hoppas Herren skall ge styrka till kropp och själ. Handaffischerna var bra.

Hemförbundet

11 mars 1936

Vi har 425 kr i påskoffersmål. Herren skall hjälpa oss. I kväll skall vi ha möte på Vrångö och bo hos missionsföreståndaren.

Nu har vi varit il land på Domö och tiggat. Vi har fått ca 25 kr. Ändå något. Men de ger nästan bara 25-öringar och det förslår ju inte mycket. I går hade vi Åttans officerare på hemförbundet och kvällen.

Nu har vi 35 medlemmar i Hemförbundet. Det är så trevligt. På

söndag reser löjtnanten med alla ungdomarna till Göteborg på ungdomsdag. Brigadör och fru Lundström kommer ut och hjälper mig med mötena. Vi skall ha samaritfest på eftermiddagen.

22 mars 1936

Det är söndagseftermiddag. Löjtnanten har barnsoldatmöte och jag har en liten stund ledig, den första en söndag sedan jag kom hit. Men vi tog ingen utpost idag, då vi ligger ute och tigger så mycket om dagarna. Det blir ju också en helgdag nästa vecka och mycket på programmet.

Jag är så lycklig att jag har 100 kr på min lista, men nog får man ligga i om det skall bli något.

Vi hade Hemlandsafton i går kväll. Något över 100 personer. Jag talade om barndomshemmet och det himmelska hemmet och löjtnanten om fosterlandet. Så hade vi nationalklädda ungdomar och vitklädda flickor med ljus. Folket verkade belåtna med det hela.

Det är så mycket högtidsklädda människor ute och går idag. Det märks att det börjar våras.

28 mars 1936

Jag blev så gripen av vad du skrev om brigadör Lund. Ja nog ville jag också att det skulle vara så att vi har varandra som ett lån av vår käre Fader i himmelen. Herren skall hjälpa oss och lära oss det mer och mer. Hade brev från Märta (Friis) och fru Nilsson på Kurön. De berättar båda en del i samband med brigadörens hemförlovning. Herrarna (*de intagna på Kurön*) lär ha varit oerhört gripna av vad som hänt, och det kan man ju förstå.

Ja så har då denna vecka också svunnit hän. Det har varit ganska arbetsamt men Herren har hjälpt härligt igenom. I måndags bakade jag på förmiddagen. Hemförbundet på eftermiddagen. Jag berättade barndomsminnen. Höll på i tre kvart. Du förstår jag blev så inspirerad av ämnet. Det man upplevt är ju också lätt att tala om. I tisdags tog jag ut fönster och gjorde en del rengöring som vi nu slipper till påsk. Onsdagen hade vi möte med brigadör Karlsson. Vi var på Björkö på eftermiddagen i ett missionshus, där Armén endast varit en gång förut. 130 personer, 21 kr i kollekt. Ett härligt, välsignat möte. Torsdag Stridsropsförsäljning och annonsering för sångbrigaden. Fredag kom de, den härliga käckä skaran. Vi hade fullt hus. 127 kr. Så vi fick 63,50 kr. De spelar och sjunger underbart. Löjtnant Holmlund som är förlovad med kapten Erik Gustavsson på Göteborgs fjärde kår skall ha bröllop den 3 juni. Märta (Friis) kan inte komma hit i påsk men vi får fältsergeant Olsson på Långfredag och Bernsten Annandagen.

Ja i morgon skall jag ha soldatmöte och kvällsmöte så det är väl bäst att sova en stund nu.

Gud signe Dig och hjälpe dig med fälttåget och påskoffret.

4 april 1936

We are now Gods children! Halleluja!

I understand you have very much to do today, when you have the songsters. But you will certainly have a nice while to night. And many, many people I hope. We have had colonel Friberg here last Tuesday for the Hornmusic and the women were very glad to hear them.

Det blir nog bäst att jag slutar med ”utländskan” nu om Du skall få ett begripligt brev. Hörde just av fru Friberg att de tänkte ha officersdemonstrationer på några kårer på måndag kväll, men hoppas ni får

komma hit. Annars kanske ni kunde komma på torsdag kväll. Nåja, det ordnar sig alltid. Vad det skall bli roligt att träffas då, när påskoffret och allt sådant är över. Vi är snart färdiga nu, hoppas nå målet. I kväll har vi Fyrans strängmusik med kapten Erik Gustavsson som ledare. I morgon är vi hemma hela dagen. Soldatfest med uppbörd på eftermiddagen. Luften är så stark här ute nu, så man blir så trött emellanåt, men det går väl över med våren.

Vad vi skall ha skönt på semestern i sommar om Gud vill och vi får vara tillsammans. Vad det skall bli skönt att resa med "lapp-pojken" högt upp i nordn. Det skall bli underbart. Till dess skall vi kämpa vår Herres strider. Gud give oss en härlig Påskhelg med ett nytt levande påskevangelium. Påsken är ändå en underbar högtid.

7 april 1936

Han Segerfursten lever! Halleluja!

Endast en liten rad hinner jag ge Dig idag. Det är ju så många ting som skall uträttas denna vecka. Idag har löjtnanten sytt två röda blusar till flickorna som skall bli juniorsoldater på påsdagen. Vi skall inviga 5 st då har vi tänkt. Jag har varit ute och sålt Stridsrop hela dagen. I måndags tiggning. Du skall tro jag var på en intressant färd. Den skall jag berätta om när vi träffas. Har i alla fall 170 kr nu. Så vi är nog snart färdiga. Herren hjälper på ett underbart sätt för varje dag. I går var Hemförbundets sekreterare från Borås här, fröken Elsa Gustavsson. Du känner väl henne. En förtjusande rar människa. Betalade sin resa själv och gav 2 kr i kollekt. Vi hade möte i går kväll. I kväll har vi inget. Folk har ändå inte tid att gå på möte denna vecka.

Talade med D:C: idag. Han sa att han skrivit till Dig, att ni skall vara i Falköping på måndag men ni kan få komma hit på torsdag. Kan ni vara borta så länge då tror Du, så vi kan annonsera Er då? D:C: kommer hit den 18 dennes. Det blir hans första besök här.

15 april 1936

"Min nåd är dig nog!"

Tack för att Du ringde igår. Det var som en klar stjärna som lyste upp hela den övriga delen av dagen. Du förstår, vi hade det ganska knogigt igår med att göra tårtor, lägga in sill, koka ägg, låna porslin och duka till 65 personer. Men jag tror de var nöjda med arrangemanget, och det var ju huvudsaken. I eftermiddag har vi haft påskfest för S:S. S:V. B:S. och J.S. (*solstrålar, solvargarr, barnsoldater och juniorsoldater*). Så de har varit liv i luckan. Det är skönt att helgen är över nu, för det är ändå drygt med alla möten. Och så känns det så tungt när det inte blir något synligt resultat. Men jag tackar ändå Gud för vad Hönön lärt och gett mig. Kanske det skall bli till nytta för kommande strider. D.C. kommer på lördag.

Solvargar

1 maj 1936

Det är så stökigt runt omkring här i kväll. Vi har städad i skåp och hyllor, klippt "lotter" till lotteri och snickarna har hamrat och bultat runt våra väggar så det är svårt att samla tankarna till ett brev.

Tack för Ditt brev i går. Det var ju inte ett vanligt sådant. Jaså 33 dagar och 313 kr. Menar Du att det är vad vi båda lagt ut? Jag närsluter annars en liten nota på mina utgifter.

Hade brev från Kurön häromdagen. Från Bohm och fru adjutant Nilsson. Fru Nilsson lovade sy två örngott åt mig, som annars skulle bli mitt semesterarbete. Hemskt rart av henne. Hon förstår nog att vi behöver lite annat trevligt på semestern. Härligt skall det bli att klättra i fjälltopparna m.m. Bohm berättade att Harry Svensson (*senare bytt till namnet Tyndahl*) och Svea Liljedahl fått H:K:s välsignelse. Det hade jag gått och väntat på. Ja, så nu blir det fler bröllop att vänta.

Så kan du tänka dig att jag haft brev hemifrån. Pappa skrev och undrade om vi skulle be överste Åkerberg viga oss. Jag har svarat att vi bett Lydahl. Så kanske det är på tiden att jag tackar Dig för senast. Visst var det trevligt och inget särskilt att anmärka på Ditt uppförande. Du kan tro att Ni har fått lovord för musikfesten här ute. Från alla håll. ”Det bästa som varit på Armén på årtal” o.s.v. så hälsa din löjtis det med. De bara undrar om Ni inte kan komma igen, ty då lovar de att det skall bli fullt hus. Ja, det var en härlig kväll. I söndags kväll bad vi med den unge mannen jag talade med på torsdagen. Underbart härligt. Gud vare lov. I morgon kommer översten. Skall bli intressant att höra vad han har att säga. Nu är jag trött. Vi har tvättat denna vecka, planterat blommor o.s.v.

7 maj 1936

En liten rad vill jag ge dig i kväll. Du vet, det är ju så mycket då man har evangelistbesök. Att ordna för utposter och så vidare. På lördag har vi Hemförbundets festafton. Men allt ordnar sig. Major Lindberg är förtjusande att ha på besök. Hon och jag har varit ute i dag och besökt sjuka. Första mötet i går kväll var härligt. Naturligtvis kan man inte samla skaror inomhus sådana här vackra kvällar, men vi får vara glada för de som kommer. På söndag har vi två utposter och så utposter på kvällarna nästa vecka. Hoppas det skall bli det bästa möjliga både andligt och finansiellt.

Funderar Du verkligen på Borås-resan? Ja, nog vore det trevligt men blir det inte för dyrt tror Du.

11 maj 1936

Så har du bytt bort Din fiol med en zigenare. Vad skall bli det nästa? Du är allt rolig i alla fall. Du undrar om jag kan spara något till semestern. Det blir nog inte så mycket ty jag beräknar uniform och klänning och en del andra saker som jag måste ha till 125 kr. Men vi får väl leva lite över tillgångarna denna sommar. Det kan ju inte hjälpas.

I lördags kväll hade vi ”alla tiders festafton” förstår Du. Fick 170 kr netto. Så inte är det dumt med Hemförbund. Du kan tänka dig vi hade folk den kvällen. Jag vet inte var de kom ifrån. I går förmiddag var vi på Vinga fyr och hade möte, 34 personer. De grät och hälsade oss välkomna igen.

Eftermiddagen Knippla, 100 personer. Och så torgmöte och möte kl 8 i lokalen. Så vi var trötta på kvällen efter all sjöluften och allt. Men härligt var det. Tisdag och onsdag denna vecka har vi också utposter och S:V: (*solvargar*) invigning på fredag. Det är nog inte utan att det blir skönt med semester snart.

Jag är lycklig och glad i striden.

22 maj 1936

Guds nåd är ny. I dag har vi gjort upp planerna för fälttåget. Och i morgon kommer musikanterna.

27 maj 1936

Hemförbundet har avslutning och utfärd på sjön i eftermiddag. I söndags blåste det bra på sjön men det var en härlig dag. Vi hade ca 400 personer på friluftsmöte, 36 kr i kollekt. Tillsammans fick vi 72 kr i kollekt men båten som Femte kåren hade skaffat gick på 30 kr, så det blev inte så mycket kvar ändå. Lördag kväll här hemma hade vi 42 kr. Annandagen hade vi Andra kåren här för fältdag. Så vi får ligga i på var sitt håll. Nu har jag i alla fall klart med alla söndagar jag har kvar här. Du behöver inte vara orolig ty jag får en kårkadett hit från Borås halva tiden jag är ensam. Så det skall nog gå bra.

5 juni 1936

Ja, nu ilar tiden iväg med raska steg och snart har dessa veckor gått. Idag har jag varit på Rörö och tiggat 20 kr till lokalmålningen och i morgon skall jag ordna för officerarnas fridag här på måndag. De kommer ett 40-tal och skall ha middag. På söndag är vi i Göteborg på fältdag. Sedan reser Vännerholm på semester och på lördag kommer Görling. De stannar 6 dagar här. Hoppas det blir bra. Vi hade inte så särskilt storartat i Pingst då Andra kåren var här, men vädret var ju inte så bra då. Så har jag köpt mig tyg till två sommarklänningar, en grå uniformsklänning och en semesterklänning. Vi har flyttat upp på soldatrummet nu, så vi har utsikt över havet. Underbart.

10 juni 1936

I måndags var här liv och rörelse skall du tro. Det kom 60 officerare. Vi hade gjort allt vi kunde för deras trevnad och de höll tal till oss på kvällen och gav oss 10 kr var för besväret. Översten talade då om att jag skulle säga farväl den 28 dennes.

I morgon reser kapten på semester. Vi hade lite farvälaktigt i går kväll på soldatmötet. Jag kommer nog att sakna henne gräsligt, men allt måste ju gå.

19 juni 1936

I förgår talade jag med översten. Han hälsade från Dig och sade att han haft så trevligt i Hjo. Det var ju trevligt att han kommer och leder högtiden i Hjo.

Ja, så har Görling rest. Det var ett väldigt "ståhej" med dem. Vet inte ännu, men vi har väl cirka 50 kr netto på deras besök. På söndag har vi Ettans hornmusik. Delar inkomsten. Vi skall ha tre utposter och ett möte hemma. O, vad det skall bli ljuvligt med semester efter allt. Och en underbar semester hoppas jag vi skall få. Så att vi sedan kan börja "kriga" igen. Kämpa en gemensam strid. Och dela segrarna. Halleluja.

nya kakelugnsinsats Serva 2

Göteborg I, hornmusiken på besök.
Ellen Friis och Rut Wennerholm med lånta
"fjädrar"

Överst Hjelm och kommandör Rich på besök.
Ellen längs bak.

Båt till utposter

